

ПРОТОКОЛ № 10

относно опростяване на проверките и формалностите по отношение на преноса на стоки

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Дефиниции

За целите на настоящия протокол:

а) терминът “проверки” означава извършване от страна на митницата или от страна на някои друг надзорен орган на операция, която се състои във физически преглед, включително визуална проверка, на транспортните средства и/или на самите стоки с цел да се провери дали тяхното естество, произход, състояние, количество и стойност са в съответствие с конкретните подробности посочени в документите, които са представени;

б) терминът “формалности” означава всяка една формалност, наложена спрямо операторите от страна на администрацията, състояща се в представяне или преглед на документи и сертификати, придружаващи стоките, или други конкретни подробности, независимо от формата или носителя им, отнасящи се до стоките или транспортните средства.

Член 2

Обхват

1. Без да се накърняват конкретните разпоредби, които са в сила съгласно споразумения, сключени между Европейската икономическа общност и страните от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), настоящият протокол се прилага за проверки и формалности, отнасящи се до преноса на стоки, които трябва да пресекат граница между страна от ЕАСТ и Общността, както и между различни страни от ЕАСТ.
2. Настоящият протокол не се прилага за проверки или формалности:
 - по отношение на кораби и самолети като транспортни средства; той, все пак, се прилага за превозни средства и стоки, превозвани от споменатите транспортни средства;
 - изискващи се за издаването на санитарни или на фитосанитарни удостоверения в страната на произход на стоките.

ГЛАВА II

ПРОЦЕДУРИ

Член 3

Случайни проверки и формалности

1. Освен когато в настоящия протокол изрично е предвидено друго, договарящите се страни вземат необходимите мерки, за да гарантират, че:
 - различните проверки и формалности, предвидени в член 2, параграф 1, се извършват с минималното необходимо забавяне и, доколкото това е възможно, на едно място;
 - инспектирането се извършва посредством случайни проверки, освен при надлежно обосновани обстоятелства.
2. За целите на прилагането на практика на второто тире на параграф 1, основата за извършване на случайни проверки е общият брой на пратките, преминаващи през даден граничен пост и представени пред митническа служба или инспектиращ орган през определен период от време, а не общият брой на стоките съставляващи всяка една пратка.
3. На местата на отпътуване и местоназначение на стоките договарящите се страни способстват използването на опростени процедури и техники за обработка и пренос на данни за целите на износа, транзитирането и вноса на стоки.
4. Договарящите се страни се стремят да разположат митническите служби, включително тези във вътрешността на тяхната територия, по такъв начин, че да бъдат взети предвид изискванията на търговските оператори.

Член 4

Ветеринарни правила

В области, отнасящи се до защитата на здравето на хората и животните и до защитата на животните, решението за прилагане на практика на принципите, изложени в членове 3, 7 и 13, и на правилата, определящи таксите, които да се налагат по отношение на прилаганите формалности и извършваните проверки, се взема от Съвместния комитет на ЕАСТ в съответствие с член 93, параграф 2 от споразумението.

Член 5

Фитосанитарни правила

1. Фитосанитарните проверки на вноса са под формата само на случайни проверки и тестване на извадки, освен при надлежно обосновани обстоятелства. Такива проверки се извършват или на мястото на местоназначението на стоките или на друго указано място в рамките на

съответните територии, при условие маршрутът на стоките да бъде повлиян в най-малката възможна степен.

2. Правила, ръководещи извършването на проверки за идентичност на вноса по отношение на стоки, обхванати от фитосанитарно законодателство, се приемат от Съвместния комитет на ЕИП в съответствие с член 3, параграф 2 от споразумението. Мерките, касаещи таксите, които ще бъдат налагани по отношение на фитосанитарни формалности и проверки, се приемат от Съвместния комитет за ЕИП в съответствие с член 93, параграф 2 от споразумението.
3. Параграфи 1 и 2 не се прилагат за стоки, различни от тези произведени в Общността или в страна от ЕАСТ, освен в случаите когато по силата на естеството си те не представляват фитосанитарен риск или в случаите когато те са били подложени на фитосанитарна проверка при влизането на територията на съответните договарящи се страни и когато към момента на тази проверка е установено, че те отговарят на фитосанитарните изискванията, постановени от тяхното законодателство.
4. Тогава когато договаряща се страна сметне, че съществува непосредствена опасност от внасяне или разпространение на вредни организми на нейна територия, тя може да вземе такива временни мерки каквито са необходими, за да се защити от тази опасност. Договарящите се страни незабавно се уведомяват една друга за взетите мерките и за причините, които са ги предизвикали.

Член 6

Делегиране на правомощия

Договарящите се страни грижат, чрез изрично делегиране на правомощия от страна на компетентните органи и от тяхно име, една от другите представени служби, за предпочитане митническата служба, да може да извършва проверки, за които тези органи отговарят, и дотолкова доколкото тези проверки са свързани с изискването да се представят необходимите документи, да може да проверява валидността и автентичността на тези документи и идентичността на стоките, декларирани в такива документи. При такива случаи, съответните власти правят така, че средствата изискващи се за извършването на такива проверки да бъдат предоставени на тяхно разположение.

Член 7

Признаване на проверки и документи

За целите на прилагането на практика на настоящия протокол и без да се накърнява възможността за извършване на случайни проверки, в случаи на внос или транзитиране на стоки договарящите се страни признават проверките извършени и документите изготвени от компетентните власти на другите договарящи се страни, които удостоверяват, че стоките отговарят на правните изисквания на държавата-вносител или на еквивалентни изисквания в държавата-износител.

Член 8

Работно време на граничните постове

1. Тогава когато обемът на трафика го оправдава, договарящите се страни полагат грижи:

а) граничните постове да бъдат отворени (освен когато трафикът е забранен) така, че:

- границите да могат да бъдат пресичани 24 часа на ден със съответните проверки и формалности по отношение на стоки поставени под митническа транзитна процедура, техни транспортни средства и превозни средства пътуващи без товар, с изключение на случаите когато е необходима гранична проверка, за да се предотврати разпространението на дадена болест или за да се защитят животните;

- проверките и формалностите, свързани с движението на транспортни средства и стоки, които не се движат под митническа транзитна процедура, да могат да се извършват от понеделник до петък в продължение на непрекъснат период от време от най-малко 10 часа и в събота в продължение на непрекъснат период от време от най-малко шест часа, освен ако тези дни са обществени празници;

б) що се отнася до превозни средства и стоки пътуващи по въздуха, периодите от време, визирани във второто тире на буква а), да бъдат приспособени по такъв начин, че да отговарят на действителните нужди и за тази цел да бъдат накъсвани или удължавани при необходимост.

2. Тогава когато общото съблюдаване на периодите от време, визирани във второто тире на алинея 1 а) и в алинея 1 б), създава проблеми пред ветеринарните служби, договарящите се страни полагат усилия да има на разположение ветеринарен експерт през тези периоди от време, при условие че бъде дадено 12-часово предварително уведомление от страна на превозвача; в случай на транспортиране на живи животни, обаче, предварителният срок за такова уведомление може да бъде увеличен на 18 часа.

3. Тогава когато няколко гранични поста са разположени в непосредствена близост до една и съща гранична зона, засегнатите договарящи се страни могат съвместно да се споразумеят някои от тези постове да са изключение от разпоредбите на параграф 1, при условие, че другите постове в тази зона са в състояние да обработват и пропускат стоките и превозните средства в съответствие с този параграф.

4. Що се отнася до граничните постове и митническите офиси и служби, визирани в параграф 1, и съгласно условията постановени от договарящите се страни, компетентните власти (ако в работното им време изрично им бъде поискано и то поради основателни причини) осигуряват условия за извършването на проверки и формалности, като изключение, извън работното им време, при условие, че за така извършените услуги бъде заплатено, когато това е приложимо.

Член 9

Експресни платна

Договарящите се страни полагат усилия да организират на граничните постове, там където това е технически възможно и оправдано от обема на трафика, експресни платна запазени за стоки поставени под митническа транзитна процедура, за техните транспортни средства, за превозни средства пътуващи без товар и за всички стоки, които са обект на проверки и формалности, които не надхвърлят тези, които се изискват по отношение на стоки, поставени под транзитна процедура.

ГЛАВА III

СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 10

Сътрудничество между властите

1. За да се улесни пресичането на граници, договарящите се страни предприемат мерките необходими за разширяване на сътрудничеството както на национално, така и на регионално или местно ниво между властите, отговарящи за организирането на проверките, и между различните отдели, извършващи проверки и формалности от двете страни на такива граници.
2. Всяка договаряща се страна, дотолкова доколкото това я засяга, полага усилия лицата, занимаващи се с търговия, обхваната от настоящия протокол, да могат бързо да информират компетентните власти за всякакви проблеми, срещнати при пресичането на граници.
3. Сътрудничеството, визирано в параграф 1, обхваща по-конкретно:
 - а) разполагането на граничните постове по такъв начин, че то да отговаря на изискванията на трафика;
 - б) превръщането на граничните офиси в разположени един до друг инспектиращи офиси, там където това е възможно;
 - в) хармонизирането на отговорностите на граничните постове и офиси, разположени от двете страни на границата;
 - г) търсенето на подходящи решения на всички докладвани проблеми.
4. Договарящите се страни си сътрудничат, за да хармонизират работното време на различните отдели, извършващи проверки и формалности от двете страни на границата.

Член 11

Нотифициране за нови проверки и формалности

Тогава когато дадена договаряща се страна възнамерява да въведе нова проверка или формалност, тя информира другите договарящи се страни за това. Въпросната договаряща се страна прави необходимото предприетите мерки за улесняване на пресичането на граници да не бъдат осуетени от прилагането на такива нови проверки или формалности.

Член 12

Свободен поток на трафика

1. Договарящите се страни предприемат мерките необходими, за да се гарантира, че времето прекарано в чакане, предизвикано от различните проверки и формалности, няма да надвишава времето изискващо се за тяхното нормално извършване. За тази цел, те организират работното време на отделите, които ще извършват проверки и формалности, наличния персонал и практическите мерки за обработка на стоки и документи, свързани с извършването на проверки и формалности, по такъв начин, че да намалят чакането в потока на трафика в най-голямата възможна степен.
2. Компетентните власти на договарящите се страни, на чиято територия настъпи сериозен разрыв по отношение на преноса на стоки, за които има вероятност да изложи на опасност целите за опростяване и ускоряване на пресичането на граници, информират незабавно компетентните власти на другите договарящи се страни, засегнати от този разрыв.
3. Компетентните власти на всяка засегната по този начин договаряща се страна незабавно взимат подходящи мерки, за да гарантират, доколкото е възможно, свободния поток на трафика. Мерките се свеждат до знанието на Съвместния комитет за ЕИП, който, ако е уместно, се събира на спешно заседание по искане на дадена договаряща се страна, за да се обсъдят тези мерки.

Член 13

Административна помощ

За да се гарантира гладкото протичане на търговията между договарящите се страни и за да се улесни установяването на евентуални нередности или нарушения, компетентните органи на договарящите се страни си сътрудничат една с друга, *mutatis mutandis*, в съответствие с разпоредбите на протокол 11.

Член 14

Консултативни групи

1. Компетентните власти на засегнатите договарящи се страни могат да основат консултативна група, отговаряща за справянето с въпроси от практическо, техническо или организационно естество на регионално или местно равнище.
2. Такива консултативни групи се събират винаги когато е необходимо, по искане на компетентните власти на дадена договаряща се страна. Съвместният комитет на ЕИП бива информиран редовно за техните разисквания от страна на договарящите се страни, отговарящи за тях.

ГЛАВА IV

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 15

Начини на плащане

Договарящите се страни се грижат всички суми, платими във връзка с проверките и формалностите, прилагани по отношение на търговията, да могат също така да се плащат посредством гарантирани или заверени международни чекове, деноминирани във валутата на държавата, в която тези суми са платими.

Член 16

Отношение на настоящия документ към други споразумения и към националното законодателство

Настоящият протокол не пречи на прилагането на по-големи облекчения, които две или повече договарящи се страни си предоставят една на друга, нито на правото на договарящите се страни да прилагат тяхното собствено законодателство по отношение на контролните механизми и формалностите на техните граници, при изричното условие това да не намалява по никакъв начин облекченията произтичащи от настоящия протокол.